

GLASBA 20. STOLETJA

- K izteku romantike sta pripomogla skladatelja *Richard Strauss* in *Gustav Mahler*
- Nova glasbena stremjenja je v Slovenijo prinesel skladatelj *Anton Lajovic*.
- Vtise iz okolja so izrazili z barvami, tako da so vzpodbujali posebno vzdušje in razpoloženje.
- Najbolj znana skladatelja glasbenega impresionizma sta bila francoska skladatelja Claude Debussy in Maurice Ravel...
- ...ustvarila sta novo glasbeno govorico brez strogih pravil.

CLAUDE DEBUSSY

- Odkril posebne zvočne učinke
- Oboževal je morje, ki se ga je spominjal z otroštva
- Napisal je orkestralno delo *Morje*...
- ...delo obsega 3 simfonične pesnitve...
- ...naslov druge je *Igra valov*

MAURICE RAVEL

- Dopolnil je Debussyjevo zvočno domišljijo
- Proslavil se je kot mojster instrumentiranja
- Znana je njegova orkestralna priredba klavirske skladbe *Slike z razstave*
- Veliko je ustvarjal plesne glasbe
- Oblikoval je *Bolero*

NOVA GLASBA

- V prelomu z romantiko so nastale številne novosti in slogovne smeri – *Nova glasba*
- S pomočjo tehnologije 20. stol. je postala glasba dostopna najširšemu krogu poslušalcev
- Odprla so se nova glasbena središča, kje številni izvajalci predstavljajo glasbo preteklosti in sedanjosti

NOVOSTI GLASBE 20. STOLETJA

- Zaživijo neostili in nove zvočne razsežnosti:
 - *neobarok / novi barok
 - *neoklasicizem / novi klasicizem
- Uveljavi se ljudska glasbena zapuščina.

OSTINATO: melodični vzorec, ki se ponavlja.

ARNOLD SCHÖNBERG

- Deloval je s svojimi učenci
- Izražal je svoja notranja doživetja in razpoloženja
- Preselil se je v ZDA...
- ... tam je ustvaril kantato Preživeli z Varšave

BÉLA BARTÓK & IGOR STRAVINSKI sta v svojih skladbah povezovala prvine nove in ljudske glasbe.

BÉLA BARTÓK

- Madžar
- Po izbruhu 2. svetovne vojne se je preselil v ZDA
- Bil je odličen pianist

IGOR STRAVINSKI

- Iz rodne RUS se je preselil v ŠVI, nato v FRA in nato še v ZDA
- Pisal je vokalna instrumentalna dela
- Spoštoval je rusko ljudsko glasbo
- Ustvarjal je baletno glasbo, s katero je dosegel velik uspeh

ARTHUR HONEGGER

- Doma je bil iz romanske ŠVI
- Študiral in deloval je v Parizu
- Ustvarjal je oratorije in simfonična dela
- Velik uspeh je doživel s simfonično pesnitvijo Pacifik 231, ki je spomin na njegovo otroštvo, ko je ure in ure opazoval lokomotiva

CARL ORFF

- Deloval je v Münchnu in Salzburgu
- Bil je predan glasbeni tradiciji
- Na svetovnih odrih se je uveljavila njegova scenska kantata Carmina Burana

BENJAMIN BRITTEN

- Ustvarjal je v ANG
- Pomembne uspehe je dosegel v operni umetnosti

OLIVER MESSIAEN

- Skladateljski sistem je izoblikoval na ritmičnih vzorcih ptičjega petja

KARLEHINZ STOCKHAUSEN

- Skladatelj nemškega rodu
- Znan je po številnih glasbenih poskusih, med katerimi je elektronska glasba

GYÖRGY LIGETI

- Postal je vodilen na področju iskanja nove zvočnosti

JOHN CAGE

- K izvedbi skladb je dodal elemente gledališke igre

AARON COPLAND

- Ustvaril je pomemben opus ameriško obarvane glasbe

KRZYSTOF PENDERECKI

- Bil je najbolj zaslužen za uspeh poljske pole
- Znani deli: *žalostinka žrtvam po Hirošimi* in *Pasijon po Luki* (1995 – izvedli v LJ)

ALFRED SCHNITTKE & SOFIA GUBAIDOLINA

- Ruska skladatelja
- V zadnjem času veliko izvajajo njuna dela

VINKO GLOBOKAR

- Rodil se je v družini slovenskih priseljencev v FRA
- Glasbo je študiral v LJ in Parizu
- Deluje v Evropi in Ameriki
- Uveljavil se je kot virtuoz
- Raziskuje nova zvočna sredstva